

- izredni član Inženirske akademije Slovenije
- član Inženirske zbornice Slovenije
- član Združenja za beton Slovenije
- član IABSE – International Association for Bridge and Structural Engineering
- član FIB – International Federation for Structural Concrete

Prejel je več nagrad na domačih in mednarodnih natečajih, med njimi tudi:

- 1994: 2. nagrado na javnem natečaju za projekt mostu čez reko Drave v Mariboru
- 1999: 1. nagrado na mednarodnem natečaju za most Verige čez zaliv Boke Kotorske v Črni gori
- 2002: 1. nagrado na natečaju za projektno rešitev viadukta Črni Kal na avtocesti Ljubljana–Koper,
- 2004: 1. nagrado na natečaju za ločni most čez reko Vipavo v Renčah, Slovenija
- 2005: 2. nagrado na javnem natečaju za projekt mostu čez Dravo na Ptuj, Slovenija
- 2006: 1. nagrado (soavtor) na mednarodnem natečaju za most čez Savo v Beogradu, Srbija

- 2014: 2. nagrado na mednarodnem natečaju za projekt mostu čez reko Donavo v Linzu, Avstrija
- 2017: 1. nagrado na javnem natečaju za brv za pešce čez reko Krko pri Irči vasi, Slovenija
- 2018: 1. nagrado na javnem natečaju za avtocestni most čez reko Krko na avtocesti A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu, Slovenija
- 2018: nagradni odkup natečajne rešitve na mednarodnem javnem natečaju za projekt novega mostu čez reko Donavo v Budimpešti

Za svoje strokovno, raziskovalno in pedagoško delo na Fakulteti za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo je prejel več domačih in tujih priznanj, med njimi tudi:

- 1999: ECCS, evropsko nagrado za jeklene konstrukcije/most za pešce in kolesarje čez reko Dravo na Ptuj, Slovenija
- 2004: zlato plaketo Univerze v Mariboru za izjemne dosežke na področju projektiranja gradbenih konstrukcij in kakovostno delo na pedagoškem področju

- 2004: IZS – nagrado Inženirske zbornice Slovenije za izjemne inženirske dosežke
- 2006: priznanje družbe DRC za raziskave v cestni in prometni stroki za izjemne inženirske dosežke na področju projektiranja premostitvenih objektov in velik prispevek k razvoju cestne stroke
- 2010: Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor/DGIT Maribor, priznanje, naziv inženir leta
- 2013: Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor/DGIT Maribor, naziv častni član za izjemne dosežke na področju razvoja v gradbeništvo
- 2017: nagrada Inženirske zbornice Slovenije za večkratne izjemne inženirske dosežke
- 2017: priznanje IACIE – priznanje izraelskega združenja gradbenih inženirjev za izjemne dosežke na področju izvedbe infrastrukture – mostov/za projekt železniškega mostu (Bridge no. 10) na novi hitri železniški progi Tel Aviv–Jeruzalem

Nagrajencu iskreno čestitamo!

BORIS PEČENKO, UNIV. DIPL. INŽ. GRAD. – 80 LET



Boris Pečenko, univ. dipl. inž. grad., je januarja 2019 dopolnil 80 let. Poklicno delo je kot mlad inženir začel opravljati pri Gradisu, kjer ga je tudi končal kot eden med vodilnimi delavci. Poleg zahtevnih nalog v takrat največjem slovenskem gradbenem podjetju je bil aktiven tudi v Zvezi gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije.

Za bralce Gradbenega vestnika je zapisal nekaj spominov.

Rodil sem se leta 1939 v Slovenj Gradcu. S staršema sem živel nekaj časa v Mariboru, od leta 1940 pa v Ljubljani. Po kapitulaciji Italije sem se s staršema začasno preselil na avstrijsko Koroško, od koder je izhajala moja mama. Po osvoboditvi sva se z mamo vrnila v Ljubljano oktobra 1945, oče pa se je malo prej vrnil iz taborišča Dachau.

Osnovno šolo sem obiskoval na Vadnici. Starša sta me nato vpisala na Klasično gimnazijo, kjer sem maturiral leta 1957. Kot posebnost za današnje čase lahko ugotovim,

da nas je od treh paralelk v prvi gimnaziji ostalo le za en razred in da nas je vseh 34 dijakov tudi maturiralo. Čeprav so bile obremenitve hude, nam je to v nadaljnjem življenju pogosto koristilo. Hkrati se je obrestoval tudi ves trud naših profesorjev.

Po maturi sem se odločil o nadaljnjem študiju med elektrotehniko in gradbeništvo. Končno sem se s še tremi sošolci vpisal na gradbeno fakulteto. Junija 1963 sem končal študij gradbeništva kot diplomirani gradbeni inženir.

Še istega leta sem se zaposlil pri GIP Gradis – gradbišče Ljubljana okolica in do odhoda na služenje vojaškega roka vodil manjše gradbišče treh stanovanjskih hiš. Na začetku leta 1964 sem odšel na služenje vojaškega roka ter se po vrnitvi februarja 1965 ponovno zaposlil pri isti poslovni enoti. Takrat sem prevzel vodenje gradbišča Kemične tovarne Yulon v Mostah, kar je bilo za tedanje razmere precej zahtevna naloga. To obdobje mi je

ostalo v spominu, ker smo se skupaj z investitorjem soočali s problemi, ki jih je za tedanji čas povzročala vrhunsko tehnologija izdelave umetnih vlaken. Še bolj pa ostaja v spominu to leto zaradi začete radikalne gospodarske reforme, ki je ustavila razne gradnje, in so bili delavci čez noč na cesti. K sreči je naš objekt zaradi že plačane opreme imel prioriteto. Nekateri odpuščeni delavci so od drugod prihajali na naše gradbišče s prošnjo, da jih zaposlimo, tudi »samo za hrano«. Vsekakor so postale licitacije za pridobitev novih naročil »samomorilske«. V takih razmerah smo na licitaciji pridobili naročilo investitorja Emona za gradnjo visokoregalnega skladišča. Z dvoizmenskim delom in dobro organizacijo smo pravočasno dokončali objekt v zadovoljstvo investitorja ter si s tem odprli možnost, da gradimo večnamenski objekt s hladilnico, predelovalnimi prostori in takrat redkim računalniškim centrom. Tudi ta objekt smo zgradili pravočasno in v zadovoljstvo naročnika, ki je na osnovi teh izkušenj ostal naš naročnik tudi drugje po Sloveniji. Obenem sem že opravljal naloge tehničnega vodje v poslovni enoti in se tako seznanil tudi z drugimi deli Gradisa in razmerami, v katerih so delovali. Vodil sem tudi gradnjo Toplarne v Šiški, kjer je bil najzahtevnejši del 120 m visok dimnik.

Potem me je poklical generalni direktor in mi rekel, da mi ponuja vodenje OGP – obrata gradbenih polizdelkov iz betona v Ljubljani. Za odločitev mi je dal čas do naslednjega dne. To ni bila posebna nagrada, ker je bil obrat zelo zastarel, z izgubo in brez dovoljenja za črpanje mineralnega agregata v bližnji gramoznici. Ko sem prevzel to nalogo, sem šele spoznal, v kako obupnem stanju je obrat. Tudi poslovanje je imelo čisto drugo logiko kot delovanje gradbišča. Še večje presenečenje je bila zame kvaliteta betona, ki je bila vsaj na gradbiščih, ki sem jih vodil, višja. Z veliko mero optimizma, napora in pripravljenostjo nekaterih novih sodelavcev, da sodelujejo pri sanaciji, smo ob finančni podpori matične družbe obnovili strojno opremo ter postavili centralno stolpno betonarno, ki je bila sad znanja strokovnjakov iz vseh delov Gradisa. V tistem času namreč nismo mogli dobiti dovoljenja za uvoz tako potrebne opreme. Ob tem podvigu smo se vsi veliko naučili.

Hkrati je bilo treba realizirati veljavno mednarodno pogodbo »joint venture« z italijansko družbo com. Angelo Velo, ki je vstopala v skupno družbo s svojim »knowhow« pri gradnji betonskih montažnih hal s prednapetimi strešnimi nosilci. Na moje veliko presenečenje

tehnična dokumentacija sploh ni bila usklajena z našimi standardi, ki so izhajali iz takratnih mednarodnih ISO-standardov. Z velikim trudom smo s projektanti iz Maribora in ob sodelovanju ZRMK rešili tudi ta problem. Prenos proizvodnega programa skupaj s prilagoditvijo na pri nas veljavne predpise je bil zelo uspešen in je takrat že TOZD OGP pripeljal na vrh uspešnosti v Gradisu.

Za tem sem prevzel vodenje službe za razvoj na centrali Gradisa, ki praktično sploh ni sodelovala z operativno oz. pomagala pri poslovanju družbe. Prevzel pa sem ekipo, ki je bila pripravljena pomagati reševati sistemske in vsakodnevne naloge iz širokega spektra problemov v tako velikem sistemu in seveda tudi tehnično knjižnico, ki je bila dobro založena s strokovno literaturo in je imela dve sposobni knjižničarki.

Za povrh sem dobil še nalogo, da vodim za tiste čase moderni računalniški center z velikim številom zaposlenih, ki smo jih potrebovali predvsem zaradi vnosa podatkov na luknjaste kartice.

Glede na svoje dosedanje izkušnje z več področij Gradisa sem poznal težave, ki so jih moji novi sodelavci pomagali uspešno reševati. To sodelovanje je v resnici zažvelo, ko smo skupaj rešili nekaj problemov. Uporabniki so spoznali tudi, da se je treba dodatno izobraževati, pri čemer so uspešno pomagale naša knjižnica in seveda obe knjižničarki.

Bili smo med prvimi, ki smo ustanovili raziskovalno enoto, s katero smo sodelovali pri pridobivanju denarnih sredstev iz sklada Raziskovalne skupnosti. Najobsežnejši je bil projekt Pridobivanje mineralnih agregatov v Sloveniji, ker je bilo odpiranje gramoznic že takrat vedno bolj omejeno.

Pojav prvih osebnih računalnikov sredi osemdesetih let je dal nov impulz računalništvu v gospodarstvu. Imeli smo možnost, da smo med prvimi nabavili deset osebnih računalnikov in s tem spodbudili interes tistih, ki so v tem videli prihodnost. Organizirani so bili interni tečaji računalništva, ki so se jih lahko udeležili vsi zainteresirani. Široke možnosti uporabe osebnih računalnikov so izzivale uporabo te opreme pri reševanju tekočih nalog in problemov. Žal ponekod vodilne strukture niso znale uporabiti ponujenega orodja.

Ker so se v Iraku odprle možnosti za gradbeno dejavnost, sem dobil nalogo, da organiziram službo za investicijska dela v tujini. Pri iskanju sodelavcev sem imel srečno roko, ker so mi z drugih oddelkov dali sodelavce,

ki so bili »težavnejši«. Boljših sodelavcev ne bi mogel dobiti. Prvi projekt je bila gradnja manjšega vojaškega objekta v okolici Bagdada, ki smo ga izpeljali skupaj z IMP Ljubljana. Zaradi dobrih rezultatov na tem objektu smo se udeležili licitacije oz. zbiranja ponudb s strani iraškega ministrstva za ceste in mostove na trasi avtoceste Bagdad–Basra. Považljani smo bili, ker smo ravno dokončali most čez reko Evfrat v Amari. Zaradi izbora ustrezne tehnologije gradnje in dobre organizacije smo izločili konkurenco. Po zaslugi ekipe Nizkih gradenj iz Maribora je bil projekt končan v roku in z dobrim finančnim rezultatom. Obnesla se je tudi delitev dela med ekipo v domovini in na gradbišču. Vse operativne probleme so reševali na gradbišču, vse stike glede drugih zadev pa smo vodili iz Ljubljane. Isti investitor nam je ob koncu del ponudil, da zgradimo še en most bližje Bagdadu, brez licitacije, vendar so bili finančni riziki preveliki in z NLB nismo našli primerne rešitve.

Po tem projektu sem bil izvoljen v kolektivni poslovodni organ Gradisa za področje razvoja.

V tem obdobju se je začela reorganizacija sistema Gradisa, ker je na osnovi sprejetega zakona TOZD postal samostojna družba. Za tedanji TOZD (temeljne organizacije združenega dela) je to zvenelo zelo privlačno, ker so lahko sami odločali o svojih dejanjih. Celotno premoženje Gradisa se je razdelilo med novonastale družbe. Vsi poskusi, ne samo Gradisa, ampak tudi drugih podobnih gospodarskih sistemov, da bi našli razumno obliko organizacije celotnega sistema, so bili neuspešni. Vsi avtorji tega zakona in seveda samostojni odločevalci v novonastalih družbah so pozabili, da posamezni deli prejšnjega sistema nimajo dovolj znanja in kadrov za delovanje na tako raznolikem področju, kot je gradbeništvo. Poleg tega ni bilo nikogar več, ki bi lahko v primeru problemov posameznega dela prejšnjega sistema uspešno pomagal prizadetim.

Ne glede na mnoge notranje probleme je bil Gradis cenjen po vsej nekdanji Jugoslaviji in tudi v tujini. Naše reference pri gradnji raznovrstnih objektov, posebno mostov in NE Krško, so bile dovolj, da so nas imeli za primerne sogovornike tako v Evropi kot tudi v ZDA, kjer nas je znana družba Bechtel povabila, da smo skupaj ponujali izgradnjo rafinerije v Kirkuku. Zaradi vojnih dogodkov je projekt propadel. V Evropi so nas pri KWU – nemškem združenju za gradnjo energetskih objektov – priznavali za primerne

partnerja ob morebitnem nadaljevanju sicer zaradi političnih razlogov prekinjene gradnje nuklearne elektrarne Busher v Iranu. S KWU smo sodelovali tudi pri začetnih razgovorih o izgradnji nuklearne elektrarne Prevlaka, za katero smo po naročilu Elektrogospodarstva Slovenije in Hrvaške pripravili idejne tehnološke rešitve za posamezne funkcionalne dele projekta.

Po osamosvojitvi se je povečal interes posameznih tujih podjetij iz Avstrije in Nemčije, s katerimi smo imeli zelo dolgo poslovne stike, da bi del njihovih stranskih dejavnosti, ki so pri njih zaradi previsokih stroškov za delovno silo postale nerentabilne, preselili v Slovenijo. Zato sem bil pristojen, da v okviru Gradisa ustanovim novo družbo Gradis Consult, d. o. o., ki naj bi prevzela organizacijo teh aktivnosti. Ekipa je bila minimalna, saj smo jo sestavljali le trije zaposleni; poleg mene še kolegica iz kadrovske službe, ki je poznala postopke v zvezi s pošiljanjem delavcev v tujino in posebej v ZRN ter vse človeške probleme, ki jih je bilo treba reševati, ter tajnica.

Vendar so nas sredi končnega dogovora leta 1991 presenetili vojni dogodki v domovini.

Zaradi mrtvila, ki je nastalo v zvezi z reorganizacijo oziroma razpadom Gradisa in dogodki v Sloveniji, sem prepričal direktorje družb, ki so zaposlovale svoje delavce v ZRN, da so z družbeno pogodbo prenesli vsa pooblastila in tudi kapital v naši izpostavi v ZRN na to novo družbo in postali njeni lastniki..

Zaradi nastalega stanja smo bili prisiljeni takoj usmeriti vso dejavnost na probleme naših delavcev v Nemčiji, ki so bili čez noč odrezani od svojih družin. Pomagali smo jim, da so vzpostavili stike z njimi oz. jim omogočili vrnitev v domovino. Delovanje v ZRN smo nadaljevali, ker je naša vlada pridobila pravico do dodatnih delovnih dovoljenj zunaj takratnega jugoslovanskega kontingenta. Teh in drugih operativnih problemom v zvezi z našimi delavci se je lotila delovna skupina v okviru ministrstva za delo, v katero sem bil imenovan kot zastopnik družb z delavci v ZRN. Moja sodelavka pa je medtem vzpostavila dobre stike z ambasado BiH in reševala probleme s potnimi listinami ter drugimi težavami delavcev, ki so bili ločeni od svojih domov.

Delovna skupina ministrstva za delo je medtem s korektnim in poslovnim odnosom z nemško stranjo vzpostavila odnose, ki so omogočili, da smo sproti reševali mnoge formalne probleme. Delovanje v ZRN smo nadaljevali, vendar je kriza v ZRN pripomogla, da

je padla odločitev o likvidaciji naše izpostave, posebno zato, ker je interes naših sodelavcev v Nemčiji, da bi tam nadaljevali delo zaradi porasta naročil doma kot posledice velikih investicij v cestno infrastrukturo, in ker so si mnogi delavci iz drugih delov nekdanje Jugoslavije želeli vrniti domov.

Zopet sem bil v okviru Gradisa pristojen za izpeljavo likvidacije naše enote v ZRN. Na tem področju v našem okolju ni bilo nikogar, ki bi nam lahko pomagal, ker so take probleme reševali le v Beogradu. Od tam smo pridobili tudi vse izvirne dokumente o odnosih z ZRN na tem področju. Pri tem nam ni moglo pomagati niti Združenje INGRA iz Zagreba. Kljub vsemu mi je uspelo izpeljati vse zelo zapletene postopke likvidacije naše izpostave v Frankfurtu, sprostiti bančne garancije in devizna sredstva transferirati v domovino.

Konec leta 1999 sem predlagal Gradisovim podjetjem in SKB Inženiringu, ki je zaradi nepovrnjenih kreditov nekaterih naših podjetij postal solastnik Počitniškega naselja v Ankaranu, da se lotimo izgradnje prvega dela apartmajskega naselja s 65 luksuznimi apartmaji.

Od ideje do pridobitve vseh dovoljenj, projektov in izgradnje ter uporabnega dovoljenja in seveda prodaje vseh apartmajev smo z isto ekipo potrebovali le dve leti. Seveda je bila hkrati zgrajena komunalna infrastruktura tudi za drugo fazo projekta.

Po tem projektu sem se odločil za upokožitev, ker sem imel izpolnjene vse pogoje in ker so bile moje fizične in psihične rezerve porabljene.

S tem zapisom sem poskušal prikazati, da včasih gradbeništvo ni bila le gradnja večjih ali manjših, bolj ali manj zahtevnih zgradb, pač pa je bilo treba posegati tudi na druga področja in tega ne prepuščati bolj ali manj usposobljenim specialistom ali posrednikom. Zato smo morali pridobiti znanja, ki jih izobraževalne institucije ne morejo ponuditi. To so lahko omogočili le veliki gospodarski sistemi, in to ne le v gradbeništvu.

V Zvezo društev gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije (ZDGITS) sem se vključil pred leti, ker mi je takratni glavni direktor to naročil z nalogo, naj po svoji moči pomagam pri delovanju ZDGITS. Odtlej sem sodeloval, če sem le utegnil. Najbolj mi je ostala v spominu akcija, ko je ZDGITS leta 1987 izdal Pravilnik o tehničnih normativih za beton in armirani beton s prevodi JUS. V tem obdobju naša nekdanja skupna država ni imela več sredstev,

da bi izdala pravilnik v slovenskem jeziku. Ker sem bil takrat delegat GZS v Zavodu za standardizacijo v Beogradu, sem po dogovoru s kolegi pri ZRMK predlagal, da pravilnik izjemoma izda naš ZDGITS. Zvezni zavod za standardizacijo je naš predlog podprl in GZS dostavil prevod oziroma slovensko verzijo pravilnika na magnetnem mediju. Seveda sem moral pridobiti še soglasje zveznega organa, pristojnega za to področje. Kolegi pri ZRMK so se z veliko zagnanostjo lotili te naloge in poleg napak v slovenskem prevodu odkrili tudi precej sistemskih napak.

Ko je pravilnik izšel, je bilo v gradbeniških vrstah zanj veliko zanimanje. Mnoga društva gradbenih inženirjev in tehnikov, ki so bila član ZDGITS, so s predavatelji z ZRMK izpeljala seminarje s številnimi udeleženci. Ta akcija je ponovno aktivirala društva in njihove člane. Glede na to, da sem imel zelo veliko službenih obveznosti, sem pregovoril kar nekaj svojih službenih kolegov, da so se angažirali pri delu v ZDGITS.

Sicer pa sem bil vedno na razpolago, če je bilo treba urediti dokumente za delovanje ZDGITS. Zlasti je bilo tega veliko, ko je začel veljati Zakon o društvih. Pripravljene so bile spremembe statuta ZDGITS ter poslovniki s pripadajočimi dokumenti v zvezi z izdajanjem strokovne in znanstvene revije Gradbeni vestnik.

Sodeloval sem tudi pri ustanavljanju Inženirske zbornice Slovenije in vodil ustanovni zbor matične sekcije gradbenikov.

Jubilantu iskreno čestitamo!